

'Atletes', cançó per cançó

Analitzem en detall les tretze peces del nou disc de Manel

Avui arriba a les botigues *Atletes, baixin de l'escenari* (DiscMedi/Warner, 2013), l'esperat tercer disc de **Manel**. Com és habitual, el nou llançament discogràfic del quartet barcelonès arriba envoltat de misteri i incògnites de tota mena. El que ja se sap segur és que serà un èxit: només amb les prereserves, el disc ha estat número 1 de vendes a iTunes. En aquest article, el periodista Roger Palà, cap de redacció d'*Enderrock*, analitza el nou treball cançó per cançó i destaca les claus principals per orientar-s'hi.



1. "Ai, Yoko"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Una de les claus sonores d'*Atletes, baixin de l'escenari* és l'austeritat respecte als arranjaments orquestrals de *Deu milles per veure una bona armadura* (DiscMedi/Warner, 2011). El disc s'obre amb un dels temes on es fa més explícita aquesta evolució, que ha dut **Manel** a prescindir de quartets de corda o seccions de vents i atacar les cançons amb els instruments bàsics d'un grup de

pop-rock. "Ai Yoko" és una reivindicació de la figura de **Yoko Ono** en clau positiva, en què el narrador s'adreça a la vídua de **John Lennon** disculpant-se per haver-li donat, com deien els **Def Con Dos**, "la culpa de tot" (<http://www.youtube.com/watch?v=eqbuJAQP3dk>). Incorpora teclats - instrument fins ara poc habitual en el grup i que probablement no veurem en directe- i puntejos elèctrics que donen a la cançó un aire de balada pop vuitantera. El títol està pràcticament manllevat de "Oh Yoko?", una de les moltes cançons que **Lennon** va dedicar a la seva estimada, inclosa al disc *Imagine* (Apple, 1971).

2. "Vés, bruixot!"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Una altra de les característiques d'*Atletes*, *baixin de l'escenari* és l'aposta per l'electricitat i cert atansament al rock. "Vés, bruixot!" és, juntament amb "Teresa Rampell?", la cançó que més s'apropa a aquests paràmetres. Un solo de guitarra present des de les primeres notes fa de fil conductor d'una cançó on la secció rítmica pren més rellevància de l'habitual. La peça se centra en la figura d'un nigromàntic de mons llunyans que va topant amb diversos personatges en un recorregut embogit per una ciutat no identificada. Malgrat tenir una lectura literal, "Vés, bruixot!" està oberta, com passa sovint amb les composicions de **Manel**, a múltiples interpretacions.

3. "Ja era fort"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Atletes no és, ni de bon tros, un trencament amb l'univers sonor més habitual de **Manel**. Una bona mostra és aquesta peça, amb un arranjament acústic i una forma melòdica circular que remet a clàssics del folk o la cançó d'autor com **Simon & Garfunkel**, **The Byrds** o, més a la vora, **Esquirols**. Això sí: com tantes altres peces del grup, la cançó no té tornada. Els cors fantasmagòrics que uneixen les diferents estrofes contribueixen a potenciar l'aire enigmàtic d'una lletra que podem incloure també en el capítol de les indesxifrables, tot i que sembla tenir algun tipus de connexió amb la infantesa. Aquesta temàtica reapareix en altres peces del disc com "Imagina't un nen" o "A veure què en fem".

4. "Banda de rock"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Es tracta de la cançó amb l'arranjament més clàssic del disc: una balada pop-rock amb un orgue Hammond molt present, un punteig de guitarra que condueix el desenvolupament de les estrofes i una bateria de cadència suau. Els cors, que van creixent en intensitat al llarg del tema, acompanyen una lletra en què el narrador es pregunta què se n'ha fet d'una banda de rock no identificada, al seu dia mítica i avui dissolta. **Manel** parlen de si mateixos d'aquí uns quants anys? El grup ho nega, però com sempre, cadascú es podrà muntar la seva pròpia pel·lícula.

5. "Deixar-te un dia"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Cançó de tall acústic on **Manel** escriu des d'un punt de vista no evident, en la línia de "Benvolgut" o "En la que en Bernat se't troba". En aquest cas, el narrador confessa a la seva estimada un moment concret de la seva relació -potser esdevingut molts anys enrere- en què va plantejar-se la possibilitat d'abandonar-la. A nivell líric conté algun dels versos més treballats del disc.

6. "Mort d'un heroi romàntic"

[Música: Guillem Gisbert i Roger Padilla. Lletra: Guillem Gisbert]

És la cançó més narrativa i la podríem ubicar a mig camí entre un conte de Poe i una pel·lícula de Tim Burton. Instrumentalment comença bàsica, amb un simple punteig de guitarra, i va creixent amb la incorporació de baix, percussions, bateria, un riff elèctric -el més contundent de la història de **Manel**-, teclats i uns cors que atorguen al conjunt un aire espectral. L'heroi romàntic en qüestió és el

protagonista d'un conte gòtic que decideix llevar-se la vida en un fosc menjador d'una pensió decadent.

7. "Imagina't un nen"

[Música i lletra: Roger Padilla]

És la cançó més curta del disc (dura tan sols dos minuts i mig) i també una de les més enigmàtiques. Té una estructura folk: podria ser tranquil·lament un conte de **Xesco Boix**, tot i que pel contingut s'apropa més a algun dels deliris de Borges o Cortázar. El rerefons és una història sobre la infantesa amb un punt cruel. És l'única peça en què Guillem Gisbert no ha intervingut en cap dels aspectes compositius.

8. "Teresa Rampell"

[Música: Guillem Gisbert i Roger Padilla. Lletra: Guillem Gisbert]

?Teresa Rampell? és el primer senzill d'*Atletes, baixin de l'escenari*, però *a priori* tindria tots els punts per no ser-ho: és la peça més llarga (dura més de cinc minuts i mig) i no acaba de representar del tot la sonoritat del tercer disc de **Manel**. Es tracta del tall més pròxim al rock de tot el disc, amb els barris de muntanya de la ciutat de Barcelona com a teló de fons i la poderosa imatge del Pont de Vallcarca com a referència explícita. Des del punt de vista musical té connexions amb el **Pau Riba** de *Dioptria* (Concèntric, 1970) i amb tot el rock català dels setanta. Det fet, hi ha qui a Twitter ha definit la "Teresa Rampell" com la "Conxita Cases" del segle XXI. Sens dubte una afirmació encara massa agosarada.

9. "A veure què en fem"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Una altra cançó en què el narrador adopta un punt de vista poc obvi i que requereix més d'una -i de dues- audicions per copsar-ne el significat. El tema central són les oportunitats desaprofitades i les excuses per no entomar-les quan toca. L'arranjament s'ubica entre el folk i el rock, amb molta presència del piano i una base rítmica vitalista que marca el desenvolupament d'una peça que sens dubte es troba en el podi d'aquest nou treball.

10. "Desapareixíem lentament"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Una altra cançó de tall folk que connecta de forma explícita amb l'imaginari sonor més explotat pel grup. Les estrofes expliquen moments dispersos de la vida d'una o més persones, en la línia de pel·lícules com *Shortcuts* (1995) de Robert Altman. Alguns versos inclouen referències geogràfiques explícites al Baix Llobregat (**Manel** buscant públic al cinturó?) i girs lingüístics que remetent a l'imaginari tradicional -?les branques eren guerxes i del pes se'n van tombí, tornar?-.

11. "Quin dia feia, amics!"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Una de les composicions més pop del disc, amb una guitarra inicial de remet de forma explícita al ?Heroes? de **David Bowie**. De fet, la cançó explica la història de dos personatges que, per un dia, se senten herois: un món nou per descobrir, una moto, un dia radiant, dos amants rodolant entre la civada... A mitja cançó, però, tot canvia i "Quin dia feia, amics!" es converteix en una metacançó. Per acabar de reblar el clau, el grup ironitza amb l'etiqueta que li ha adjudicat la premsa: pop-folk.

12. "Fes-me petons"

[Música i lletra: Guillem Gisbert]

El guitarrista Roger Padilla canta una cançó escrita per Guillem Gisbert des del punt de vista d'una protagonista femenina. És una de les composicions més llargues del disc i també la més lenta:

en alguns moments la melodia s'arrossega sobre una densa base de guitarres i teclats al més pur estil **Mishima**, mentre Padilla explica la història d'un encontre amorós entre desconeguts.

13. "Un directiu em va acomiadar"
[Música i lletra: Guillem Gisbert]

Sempre s'ha dit que **Manel** fa cançons quotidianades, i sens dubte aquesta ho és, sobretot si tenim en compte l'elevat índex d'atur del país. La cançó que tanca *Atletes* és la més explícitament pop del disc -tant per la forma com pel contingut podria remetre a **Pulp**- i probablement una de les que trenquen de forma més explícita amb el que ha estat fins ara el quartet barceloní. S'hi contraposen dues actituds: una d'eixelabrada i una de conformista. Com no podia ser d'altra manera, el seny s'acabarà imposant.